

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ОШ "СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ"

Дел. број 984

16.12.2013. године

Краљево

На основу члана 57. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања (" Сл. Гласник РС", број 72/2099, 52/2011) и 55/2013) и члана 13. Статута ОШ "Светозар Марковић"-Краљево (у даљем тексту: школа) Школски одбор на седници одржаној 16.12.2013. године донео је

ПРАВИЛНИК О ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 1

Овим Правилником уређује се обавезе и одговорности ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитне-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Члан 2

Уписом, односно преласком на школовање у ОШ "Светозар Марковић"-Краљево ученик преузима обавезе и одговорности, односно стиче одређена права, у току школовања у складу са Законом, Статутом и овим Правилником.

Члан 3

Ученик може да одговара за повреду обавезе која је у време извршења била утврђена Законом, Статутом и овим Правилником.

ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 4

У оставривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавеза ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, правила понашања школе, одлуке директора, наставника и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 4) не омета извођење настава и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша се у складу са правилима еколошке етике;
- 8) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.
- 9) поштује правила понашања које школа прописује.

Ученик, родитељ, односно старатељ ученика дужан је да у року од осам дана од повратка ученика на наставу правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Члан 5

Ученик има право на:

- 1) Квалитетан образовно-васпитни рад;
- 2) Уважавање личности;
- 3) Подршку за свестрани развој личности, за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) Заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) Благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
- 6) Информације о његовим правима и обавезама;
- 7) Подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;

- 8) Слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) Учествовање у раду органа школе, у складу са Законом;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из тачке 1-9. овог члана нису остварена;
- 11) остваривање свих права ученика, права на заштиту и на правилно поступање школе према ученику и када повреди обавезу утврђену законом.

ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА

Члан 6

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угоржава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите и МУП-ом на промени понашања ученика.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 7

Ученик одговара за лакше повреде обавеза ученика утврђене овим Правилником:

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање из школе до 25 часова у току школске године;
- 2) ометање рада у свом или другом одељењу;
- 3) непоштовање прописаних правила понашања и одлука органа школе;
- 4) непримерено и недолично понашање према осталим ученицима (туче, псовке, претње, уцене... итд) које нису имале теже последице за ученике и запослене.
- 5) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука директора, одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника;

6) изазивање нереда и штете у просторијама школе , школском дворишту , објектима ван школе за време организоване посете ученика (музеји, позориште, биоскоп, манастири, хотели итд.)за време реализације екскурзија и наставе у природи;

7)намерно оштећење школске зграде, просторија, инвентара , прибора и имовине других ученика и запослених у школи;

8) учестало неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;

9) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница и зелених површина, писање по школском намештају, зидовима учионица, школско свлачионица, ходника, WC-а и по фасади школе).

10) напуштање часа без претходног одобрења наставника

11) колективно неоправдано изостајање са наставе

12) неоправдавање изостанака у року од осам дана и недавање или давање непотпуних и нетачних контакт информација.

13)неизмиривање обавеза плаћања доспелих новчаних обавеза (ужина, уџбеници, екскурзије и настава у природи) које су по сопстеном избору прихватили.

Члан 8.

Ученик одговара за лакшу повреду обавезе ученика која је у време извршења била прописана овим Правилником .

За лакшу повреду обавеза ученика могу се изрећи васпитне мере:

1) опомена

2) укор одељењског старешине

3) укор одељењског већа

Васпитне мере се изричу ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Опомена одељењског старешине је васпитна мера коју изриче одељењски старешина за лакше повреде обавеза ученика, као и за лакшу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе и других облика васпитно-образовног рада до 8 часова у току школске године.

Опомена се изриче усмено непосредно или пред одељењском заједницом а може се изрећи и у писмнеом облику. Писмена опомена се уноси у ђачку књижицу.

Укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, за учињену лакшу повреду обавеза ученика утврђену овим Правилником као и за неоправдано изостајање са наставе од 9-16 часова у току школске године.

Васпитна мера укор одељењског старешине се уписује у ђачку књижицу.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће за лакшу повреду обавеза ученика као и за неоправдано изостајање са наставе од 17-25 часова у току школске године.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа.

Васпитна мера укор одељењског веће уписује се у ђачку књижицу.

Са учеником који учини лакшу повреду обавеза школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 9.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавеза ученик одговара само ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) Уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

- 4) подстрекавање помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;
  - 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
  - 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
  - 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
  - 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештења родитеља, односно старатеља од стране школе.
  - 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 8. ради корекције понашања ученика.
- За повреде из тачке 8) и 9) овог члана обавезна је поступност и изрицању мера.

Члан 10.

За тежу повреду обавеза ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) Укор директора;
- 2) Укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се смањује оцена из владања због изречене васпитно-дисциплинске мере.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Ученик, родитељ односно старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или из крајње непажње у складу са законом.

ПОВРЕДЕ ЗАБРАНЕ УЧЕНИКА И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 11.

У школи су забрањене дискриминаторне активности, односно активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица по основу расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју или инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности и по других основама утврђеним законом који прописује забрану дискриминације.

Дискриминацију лица или групе представља свако непосредно и посредно, на прикривен начин искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Члан 12.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља, старатеља над другим учеником, наставником, стучним сарадником и другим запосленим.

Забрањено је физичко, психичко и социјално насиље, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Физичко насиље представља насилно понашање према другим ученицима и запосленима. Физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запослених и других одраслих особа, свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог, насилно понашање запосленог према ученицима или другим запосленима, као и ученика према другим ученицима или запосленима.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље представља искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности установе.

Школа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу (Центру за социјални рад, МУП-у, здравственој установи) ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Протокол поступања у школи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и заменаривања прописује министар.

Ближе услове о начинима препознавања невербалних облика злостављања ученика од стране запослених за време одмора, рекреације и других облика васпитно-образовног рада, прописује министар.

Није дозвољено страначко организовање и деловање у школи и коришћење школског простора у те сврхе.

Члан 13.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забрана из чл. 44. и 45. Закона ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера:

1. укор директора
2. укор наставничког већа;
3. премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одуке наставничког већа, уз сагласност родитеља, односно старатеља и школе у коју прелази.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 14.

Васпитно –дисциплински поступак покреће директор школе закључком најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавеза ученика и учињене повреде забране из чл. 44. и 45. Закона. Поступак је хитан и води се применом правила општег управног поступка, а окончава се доношењем решења.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавеза ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе.

Закључак за покретање дисциплинског поступка доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно стучном тиму.

Поступак води Комисија , коју формира директор Школе. Комисија је у саставу: одељењски старешина ученика, педагог, психолог и један наставник који је члан одељењског већа ученика који је учинио тежу повреду односно забрану.

Члан 15.

Када ученик учини тежу повреду обавеза, односно повреду забране школа одмах о томе обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у поступак.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик мора бити саслушан уз обавезно присуство родитеља.

Комисија по потреби прикупља и друге доказе који могу бити од значаја за утврђивање свих чињеница пре доношења решења. Комисија може саслушати све учеснике поступка као и сведоке који могу дати и писмену изјаву, извршити увид у поједине списе, документе и предузети све неопходне радње које су од значаја за доношење решења.

Комисија писменим путем обавештава родитеља, односно старатеља ученика о дану одржавања расправе, најкасније 3 дана пре дана одређеног за саслушање. Позив за расправу обавезно се доставља повратницом на основу које се недвосмислено може утврдити да ли је достављање извршено. Уколико постоји сумња да родитељ намерно избегава пријем позива расправа се може обавити и без присуства родитеља. Потребно је у позиву упозорити родитеља на последице пропуштања доласка на расправу без оправданог разлога. Саслушање ученика се врши појединачно с тим што се на крају саслушања може извршити суочавање. Родитељи који су присутни на расправи не могу постављати директно питања ученику већ само преко чланова Комисије која води поступак.

Приликом саслушања ученика обавезно се води записник који потписују сви чланови Комисије. Уколико ученик у поступку даје писмену изјаву, изјаву обавезно прочита и потписује родитељ односно старатељ ученика.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере , орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Некада је сасвим оправдано да се ученику изрекне и блажа васпитно-дисциплинска мера и то због:

1. Природе учињене повреде, олакшавајућих околности под којима је повреда учињена, а нарочито структуре личности ученика;

2. ако је процењено да би последице теже васпитно-дисциплинске мере тешко погодиле ученика или његову породицу;

3. ако је процењено да би се и изрицањем блаже васпитно-дисциплинске мере очигледно остварила сврха вођења дисциплинског поступка.

У току дисциплинског поступка закључак о покретању поступка се може проширити и на друге ученике . Једном покренут дисциплински поступак може се обуставити закључком директора када престану разлози за вођење дисциплинског поступка (ученик који је учинио повреду забране или тежу повреду обавеза ученика је изгубио својство ученика школе и сл.). Поступак се обуставља и када предузете активности из чл. 6. доведу до позитивне промене понашања ученика, осим ако је учињена повреда забране из чл. 44. и 45. Закона којом је угрожен интегритет другог лица.

Након завршене расправе Комисија даје предлог за изрицање васпитно-дисциплинске мере.

Одлука Наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова од укупног броја чланова већа.

Члан 16.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учинће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 17.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере-укор одељењског старешине ученику се може смањити оцена из владања на врло

добро (4) а уз изрицање васпитне мере укор одељењског већа ученику се може смањити оцена из владања на добро (3), о чему одлучује одељењско веће узимајући у обзир за сваки појединачни случај: тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање ученика као и понашање после учињене повреде и узраст ученика .

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу надлежни орган (директор школе и наставничко веће) смањује оцену из владања, а на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 2. Правилника.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе у складу са школским програмом (слободне активности , ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и заменаривања и програм превенције других облика различитог понашања, културне активности школе.)

Члан 18.

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 9-16 часова у току школске године, поред изрицања васпитне мере укор одељењског старешине, може се смањити оцена из владања, на врло добро (4), а ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 17-25 часова у току школске године, поред изрицања васпитне мере-укор одељењског веће, може семањити оцена из владања на добро (3), а коју ће на предлог одељењског већа утврдити наставничко веће, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 26 до 35 часова у току школске године, изрећи ће се васпитно дисциплинска мера укор директора и смањити оцена из владања на задовољавајуће (2). Оцену из владања утврђује Наставничко веће ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног више од 35 часова у току школске године, изрећи ће се васпитно дисциплинска мера –укор наставничког већа и смањити оцена из владања на незадовољавајуће (1). Оцену из владања утврђује Наставничко веће ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Владање ученика у току полугодишта може се оценити само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне односно васпитно-

дисциплинске мере мора да буде описна. Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско и наставничко веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу понашања ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, и програми превенције других облика ризичног понашања, ултурна активност школе), роцењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом, а нарочито на основу односа према: школским обавезама, другим ученицима, запосленима школе и других организација у којима се остварује образовно-васпитни рад, школској имовини, имовини других лица или организација у којима се остварује настава или поједини облици образовно-васпитног рада и заштити и очувању животне средине.

Ако се ученику изриче васпитна или или васпитно-дисциплинских мера, приликом утврђивања закључне оцене из владања и њихови ефекти се узимају у обзир.

ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 19.

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу Школском одбору у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој васпитно-дисциплинској мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Школски одбор може донети одлуку да:

1. Жалбу одбаци као неблагоприятну или изјављену од неовлашћеног лица;
2. Жалбу одбије као неосновану и
3. Жалбу усвоји као оправдану и основану.

ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 20.

О изреченим васпитно дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 21.

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, води Комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини процењене штете, начину надокнаде штете и року у коме ће штета бити надокнађена.

Директор може донети одлуку о ослобађању ученика, његовог родитеља, односно старатеља од материјалне одговорности за штету због тешке материјалне ситуације у којој ученик живи.

На решење директора о материјалној одговорности ученика, његов родитељ, односно старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у рок од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 23.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о основном образовању и васпитању, Закона о управном поступку, Правилника о оцењивању уеника у основном образовању и васпитању .

Члан 24.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика од 17.01.2012. године.

Правилник је објављен на огласној табли школе 16.12.2013. године.

Правилник је ступио на снагу 24.12.2013. године.

